

Czy mBank będzie dalej inwestował w polską energetykę węglową?

Na świecie coraz więcej inwestorów odwraca się od węgla. 60% spośród 500 największych światowych instytucji finansowych w swoich decyzjach inwestycyjnych uwzględnia ryzyka klimatyczne oraz szanse płynące z niskoemisyjnej transformacji. Liczba rozpoczętych w 2017 roku inwestycji węglowych, w porównaniu do roku 2015, spadła o 73%. W 2022 r. liczba elektrowni wygaszanych przekroczy liczbę nowopowstających, pomimo stale rosnącego globalnego zapotrzebowania na energię¹. Rośnie także ranga ryzyka reputacyjnego instytucji, które wspierają projekty przyczyniające się do negatywnych zmian klimatu. Podczas gdy większość krajów OECD przestawia swój system energetyczny na bardziej zrównoważone i odnawialne źródła, Polska nadal planuje budowę nowych kopalni węgla i elektrowni węglowych. Niestety niektóre banki i instytucje finansowe nadal współfinansują lub obsługują finansowanie takich inwestycji.

mBank jest wśród nich...

W kraju trwa budowa bloków o mocy 3,2 GW, a państwowe koncerny energetyczne deklarują budowę kolejnych elektrowni węglowych o mocy ponad 10 GW². mBank zaangażowany jest finansowo w największe polskie węglowe koncerny energetyczne, m.in. w PGE, ZE PAK, Enee. mBank - wraz z innymi bankami - w 2014 r. zawarł umowę programową z **Enea** dotyczącą programu emisji obligacji. W 2016 r. (z 4 innymi bankami) podpisał aneks do zawartej wcześniej umowy kredytu inwestycyjnego ze spółką **ZE PAK**, udzielonego na sfinansowanie końcowego etapu modernizacji bloków w elektrowni Pątnów I. Natomiast w 2015 r. spółka, wraz z konsorcjum banków, zawarła długoterminową umowę kredytową (kredyt terminowy i odnawialny) z **PGE**³.

Mimo, że w 2017 r. mBank nie udzielił żadnego znaczącego nowego kredytu ani nie podpisał nowej umowy programowej na emisję obligacji z żadną z węglowych spółek energetycznych, to jednak wyżej wymienione umowy będą obowiązywały jeszcze przez najbliższych kilka lat. **Kiedy zatem mBank zamierza ogłosić swoją politykę klimatyczną i ostatecznie zadeklarować wycofywanie się z finansowania spółek oraz inwestycji węglowych?**

Największą aktualnie planowaną elektrownią jest **Ostrołęka C**⁴ (1000 MW), a głównym jej inwestorem są spółki Energa oraz Enea. Inwestycja ta będzie miała istotne negatywne skutki zdrowotne, środowiskowe

i ekonomiczne. Społeczeństwo kraju o powietrzu najbardziej zanieczyszczonym w UE będzie narażone na dodatkowe ilości zanieczyszczeń. Według niezależnych ekspertów, w ciągu przewidywanej 40-letniej eksploatacji, elektrownia Ostrołęka C może spowodować 2000 przedwczesnych zgonów⁵. Inwestycja negatywnie wpływa również na przyrodę - w strefie wpływu planowanej elektrowni znajdują się dwa obszary Natura 2000 oraz pośrednio Puszcza Białą⁶.

Budowa tej elektrowni jest bardzo kosztowna. Szacuje się, że dotychczas wydano na ten cel blisko 300 mln PLN. Co więcej, zwrot z inwestycji nigdy nie zrównoważy jej kosztów, a przedsięwzięcie jest obciążone dużym ryzykiem⁷. Elektrownia Ostrołęka C ma środowiskowe pozwolenie zintegrowane z marca 2011 r. na dopuszczalne emisje SO₂, NO_x i pyłu wynoszące odpowiednio: 200, 200, 30 mg/m³. Są to jednak poziomy emisji przekraczające znacznie wartości dopuszczalne wynikające z Decyzji Komisji (KE) z lipca 2017 r. dotyczącej najlepszych dostępnych technik (BAT) dla wielkich obiektów energetycznych. Wykonawca inwestycji zaoferował zbudowanie elektrowni za cenę dużo wyższą niż zakładał inwestor (nieco ponad 4,8 mld PLN) - ponad 6 mld PLN⁸. Inwestor nie gwarantuje posiadania wystarczających środków na finansowanie inwestycji. Najprawdopodobniej będzie szukał inwestorów zewnętrznych.

Dodatkowo, jeden z głównych inwestorów elektrowni Ostrołęka C - **Enea**⁹ - jest właścicielem i zarządcą elektrowni węglowej Koźienice, trzeciej w Polsce i szesnastej w Europie elektrowni o najwyższej emisji zanieczyszczeń. Szacuje się, że stare bloki elektrowni są odpowiedzialne za ok 650 przedwczesnych zgonów każdego roku. Elektrownia ma również poważny, negatywny wpływ na okoliczne rzeki. Natomiast inne polskie spółki energetyczne finansowane przez mBank - **PGE** oraz **ZE PAK** - planują budowę nowych kopalni odkrywkowych w Polsce - inwestycji, które wzbudzają kontrowersję i sprzeciw lokalnych mieszkańców. Takim projektem jest m.in. kopalnia Złoczew, która jest już na zaawansowanym etapie realizacji.

Oczekujemy od mBanku konsekwencji (jak w 2017 r.) w nie udzielaniu nowych kredytów spółkom węglowym oraz nie podpisywaniu umów na emisję obligacji przez spółki węglowe, a także determinacji we wdrażaniu zasad i wymogów dotyczących ochrony środowiska i klimatu - w szczególności odchodzenia od węgla.

Przez spółki węglowe rozumieć należy wszystkie spółki, które:

- 1) **planują inwestycje w nowe elektrownie węglowe i kopalnie**
- 2) **generują ponad 30% elektryczności z węgla lub posiadają moc zainstalowaną opartą na spalaniu węgla powyżej 10 GW**
- 3) **uzyskują ponad 30% obrotów z węgla**
- 4) **produkują ponad 20 milionów ton węgla rocznie oraz które nie ogłosiły uczciwego planu odchodzenia od węgla.**

Spełnienie dowolnego z warunków powinno skutkować wykluczeniem spółki z finansowania przez mBank.

**Sprzeciwiaj się wspieraniu węgla.
Inwestuj w klimat, nie w węgiel!**

1. Raport „Boom&Bust 2018 – analiza światowej energetyki węglowej”, <https://endcoal.org/wp-content/uploads/2017/03/BoomBust2017-English-Final.pdf>
2. http://www.greenpeace.org/italy/Global/italy/report/2018/Clima/Briefing_%20Dirty_Business_Insurance_companies_supporting_the_growth_of_Polish_coal.pdf
3. Dane ze skonsolidowanych Raportów Rocznych spółek
4. <http://elektrowniaostroleka.com/zagrozenia/przyroda>
5. „Badanie wpływu na zdrowie planowanej jednostki Ostrołęka C”, Łukasz Adamkiewicz
6. <http://elektrowniaostroleka.com/zagrozenia/przyroda>
7. <https://www.pb.pl/myslecki-budowa-bloku-1000-mw-w-ostrolece-nie-uzasadniona-i-nieoplacalna-904193>
8. <http://www.cire.pl/item,160577,1,0,0,0,0,zarzad-elektrowni-ostroleka-wskazal-wykonawce-nowego-bloku.html>
9. https://www.banktrack.org/company/enea_group

STOWARZYSZENIE EKOLOGICZNE
EKO-UNIA

www.eko-unia.org.pl | [f](https://www.facebook.com/EkoUnia) [@EkoUnia](https://www.instagram.com/EkoUnia)

